

Page 40

ભોજભગતના

ચાખખા.

II
1926

7-4-1926

જપારી પ્રસિદ્ધ કર્તા,

શા. ચીમનલાલ લલ્લુભાઈ બુકસેલર.

ડે. માણેકચોક—અમદાવાદ.

સંવત ૧૯૮૩

સને ૧૯૨૬.

—(૦)—

આવૃત્તી ૪ થી

પ્રત ૪૦૦૦.

શ્રી પ્રસિદ્ધિતાર્થ મુદ્રણાલયમાં રિટલ સોમાભાઈ દલપતરામે
આપ્યું. ડે. શાહપુર નાગપોળ—અમદાવાદ.

કોમલ ૩. —1—0

સાન્ન ભગતના ચાખખા.

પ્રાણીયા મેં લેને કિરતાર, આતો સ્વપ્નું છે સંસાર. ટેક.
 ધન દોલતને માલ ખજાનો પુત્ર અને પરીવાર;
 તે તો તમે જાણો એકલાં, ખાણો જમના મારે પ્રા. ૧
 હાંથી મેડીને અજબ ઝૂખા, ગોખ તણો નહીં પાર,
 છત્રપતિ તો ચાલ્યા ગયા, તેનાં બાંધ્યા રહ્યાં છે ખારે. પ્રા. ૨
 ઉપર ફુલડાં ફર ફરે ને, હેંડે શ્રીફળ ચાર;
 ઠીક કરી એને દાડડીમાં ધાલ્યો, પછી પુડે પડે પોઠારે પ્રા. ૩
 સેજ તળાઈ વિના સુતી નહીં ને, કરતો હુન્નર હુન્નર;
 ખોરી ખોરીને બાળશે જેમ લોહુ ગાળે લુનારે. પ્રા. ૪
 સમજાનમા જમ એહ ખડકી, તે ઉપર કાઢતો બાર;
 અગ્નિ મુકી અળગા રહે, પછી અંજે ઝરે અંખારે! પ્રા. ૫
 સ્નાન કરવા સૌ ચાલીયાં, મળી નર સંધાતે નાર;
 બેળેભગત કહે દશ દહાડા રોષને, વળતી મુક્યો વિસારે પ્રા. ૬
 ચાખખો.

જીવને શ્વાસ તણી સગાઈ, ધરમાં ધડી ન રાખે બાઈ. ટેક.
 બાપ કહે છે બેઠો અમારો માતા મંગળ માઈ;
 બેટી કહે છે બંધવ અમારો બીડ પડે ત્યારે બાઈ. જીવને.

ગુજરાત વિદ્યાર્પઠ ગ્રંથાલય

[ગામગાંઠ કોપીરાષ્ટ્ર વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૮૪૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ભોજાભગાન ૨૫૫૫૫

વિષય ૩-૨:૪

લીધ્યુંરે ગુપ્તું આંગણુંને, કાઢ્યા વેળા થઇ;
 અડશો માં તમે અમડાશો, એમ બોકો કરે ચતુરાધરે જીવને.
 ધરની નારી ધડી ન મુકે, અંતે અગ્ની રહી;
 ભોળે ભગત કહે કંથ વળાવી, તરત ખીજને ગમરે. જીવને.

ચાખખે.

દેશી સંત તણી લાવીરે, ભેળાં ફરે આવેને બાવી. ટેક.
 મોટાં કપાળે ટીલાં કરે, વળી માથે ટોપી પટકાવી;
 કંથો ને ખલતો માળા ગળામાં, કાને મુદ્રા લટકાવીરે. દેશી.
 સંત સેવામાં સુખ ધણુંને, કરે સેવા મન લાવી;
 તન મન ધન સોપો એ સંતને, પ્રોતીઓ લગાવીરે; દેશી.
 એવું ને એવું યાન દીએ, બહુ હેતે બોલાવી;
 ભોળે ભગત કહે રાખ્યા બાહુમાં, ભેળે ભરમાવીરે. દેશી.

ચાખખે.

ભેખ તો ભાવર થકી જુંડારે, મેલા અંતરમાં ઉંડા. ટેક.
 ટકો પધસો ટેલ માખમાં નાખે, વળી ખેતરને કુંડાં;
 જેની વાંસે ચાપ સેનો કેડો ન મેલે, જેમ કટકના જુંડારે ભે.
 ખીયાં સારૂ ત્રાણુ કરે ને વળી કામ કામ કોધના જીંડા;
 ધન ધુતવા દેશ દેશમાં ફરે, જેમ મલકમાં મુંડારે. ભે.
 મામ બધાની ચાકરી કરે ને, ઘેર રાખે અગન કુંડા;
 ભોળે ભગત કહે કર્મની કોટી પાપ તણા જુંડારે. ભે.

ચાખખે.

જોષ દ્યો જગતના બાવારે ધર્યો ભેખ ધુતીને ખાવાં. ટેક.
 જ્યાં પ્રેમદા ધણી પાણી ભરે, ત્યાં જાય નીત નીત નાવા;
 રાહી છાંડી નારનો નર ધર ન હોય ત્યારે, આવેજી બેસે બાવારે. જોષ.

લોકના છોકરાં તેડોને રમાડે, એતી પરાણે પ્રીત થાવા;
ગૃહસ્થની સ્ત્રી રીસાઇ જાય ત્યારે આવેજી એસે મનાવારે. જોષ.

ધ્રુપ કરે તે આવેા ધ્યાન ધરે, ભોળા લોકને બરમાવા;
ભોળે ભગત કહે ભાવેશું સેવે, અન જમપુરીએ જવારે. જોષ.

ચાબખેા.

બરમાવીને દુનિયા ભોળારે, આવેા ચાલ્યા બહુત ચોળી-ટક.
દોરા ધાગા ને ચીટી કરીને આપે ગુણુકાર જોળી;
જીવને હણતાં દયા ન આણે, જેમ બીડ કાકર કોળીરે. જ. ૧

નીત નીત દરશન નિયમ ધરાવે, ધેર આવે ત્રિયા ટોળી.
માઇ માઇ કહીને આવેા બોલાવે, હૈયે કામનાની હોળીરે. જ. ૨

સખળા શીખ્યને ભેળા કરી ખાય, ખીર ખાંડને પોળી;
ભોળે ભગત કહે ભવસાગરમાં, આવે માર્યાં બોળીરે. જ. ૩

ચાબખેા.

મુરખો રળી રળી કમાણેરે, માથે મેલશે મોટા પાણેા—ટક.
ધાઇ ધુતીને ધન બેળું કીધું કોટીધ્વજ કહેવાણેા;

પુણ્યને નામે પા જૈ ના વાવર્યો, અધવચથી લુટાણેરે. મુ. ૧
ભર્યા કોઠાર તારા ધર્યા રહેશે નહિ આવે સાથે એક દાણેા;

મસાણની રાખમાં રોળાઇ ગયા કંઇક કાણુ રંકને કાણુ રાણેરે. મુ. ૨
મંદીર માળીઆં મેલી કરીરે, નિચે જઇ ઠેરાણેા;

ભોળે ભગત કહે મુઝા પુડે જીવ, ધણેા ધણેા ધરતાણેરે. મુ. ૩
ચાબખેા.

મુરખો માની રહ્યો માંડેરે, તેમાં કાંઈયે નથી તારં. ટક.
સખળ સાચક જેતી ચોડી કરતા, ધરતું નીર ખાંડ;

ચોક્ક ચોક્કડીનું રાજ ચાલ્યું ગયું, રાવણાદિક વાળુંરે. મુરખો.

દુઃખને તો કોઇ દેખે નહી, ને સુખ લાગે સારૂ;
 વેળા વેળાની છાયડી તારી, વળી જાશે વાંરે, મરખો.
 હરી ભજનમાં હેતજ રાખો, રમરણ કરો સારૂ;
 બોળે ભગત કહે રાખો રૂદેમાં પ્રભુનું લજ્જન પાંરે. મરખો.

ચાખખો.

ભક્તિ શીશ તણું સાદુ રે આગળ વસતી છે વાદુ—ટેક.
 એક દીવસ તો આવી બની, રાગ મુરદવજને માથે;
 કાશીએ જઇને કરવત મુકાબું, હરીજનને હાથેરે. ભક્તિ.
 સત્યને કાળે તણુ વેચાયા રોહીદાસને રાણી,
 ઋષિને વાસ્તે રાજ વેચાણો, બરવાને પાણીરે ભક્તિ.
 પહેરો પટાળાં પ્રેમનાં તમે શુરવીર થઇ ચાલો;
 બોળે ભગત કહે ગુરૂ પરતાપે, અમરાપર મહાસૌરે ભક્તિ.

ચાખખો.

દુનિયાં દિવાની કહેવાશેરે, ભુંડી બીતોમાં બટકાશે—ટેક.
 પાપ બ્યારે એનું પ્રગટ થાસે ત્યારે, જીવા જતી ઘેર જાશે;
 ધુણી ધુણી એના ડોકજ દુખશે, ને લેનારો લાઇ ખાશેરે. દુનિયાં.
 સ્વર્ગમાં નથી સુપડું ને, નથી ખાંડણીએને ધંટી;
 દુધ ચોખાના જમનારા તમે, કમ કરી જમશો બંટીરે. દુનિયાં.
 ઢોંગ કરી ધુતવાને આવે ત્યારે હાથ બતાવા સૌ જાશે;
 ક્યારે આના કર્મનું પાનુરે ફરશે, અને ક્યારે પુત્રજ થાશેરે. દુનિયાં.
 કીમીયામર કાઇ આવી મળે ત્યાર, ધનને વાસ્તે ધાશે;
 બોળે ભગત કહે ભમણામાં ભમતાં, ગાંઠની મુડી ગુમાવશેરે. દુનિયા. ૪

ચાખખો.

મુર્ખની હાઠી થઇ ધોળાર રૂદીયામાં નહિ જોયું ખોળા. ટેક.
 ખડ વાઢીને ભેગુ થયું પણ, હાથ ન રહી કોડી;

વેચ્યા ટાણે વેચ્યું નહિ, પછીથી પીઠ પડી મોળીરે. મુખની, ૧
 બગસો થઇને આરે બેઠો, ચાંચ કરી પોળી;
 આરેથી કંઈ આહાર મળ્યો નહી, દરિયો દીધો ડોળીરે. મુખની ૨
 મનુષ્યાદેહી જેવો માલ પાક્યોને, તેમાં પડીયા ડોળી;
 બાબ્યા વિના તે ક્યાંથી પામશે, કહો શું આશે ચોળીરે. મુખની ૩
 વારતાં વારતાં વારે ચડતો, માલ લાવતો ઘોડી;
 બોળેભમત રહે ત્રણ ચાર લાગશે, તીર તરવાને ગોળીરે. મુખની. ૪
 ચાબખો.

મન ચડ્યું મેઢપને માળેરે, પ્રભુ એની વેળા મ વાળે. ટેક.
 મહાજન કહે અમે ધરમી કહેવાઈએ, દુધ પામ મીઠકાને પાળે,
 ત્યારે મોઢળુરે મુકે, પછી ઉંદરનો દાટ વાળેરે મ. ૧
 ચાર પાંચ બેંસો ઓગણે દુળે, છોકરાનાં પેટડાં બાળે;
 આડોશીપાડોશી છાજ લેવા આવે ત્યારે વાલા સગાનો શોક પાળેરે. મ
 ખોટી દાનત તેથી ખાવા મળે નહીં દીકરીનું ધરણું બાળે;
 સાસરે જન્મ ને પુછે ત્યારે એના, માવતરનું મોં વાળેરે, મ. ૩
 સોનું સોધે ને રૂપ સોધે, કથીરને શું બાળે;
 બોળે ભમત કહે કાંસાકુટને પીતળ શું ઉત્તળે રે. મ. ૪
 ચાબખો.

મુરખે નાર કુમારજો આણીરે, એનું ધર ક્યું ધુળધાણી. ટેક.
 પાંચ મણીની લાવથી ભરડી, માણાની જુંજુ ધાણી;
 ધીના ગોળીઆ ઢોળી નાખ્યા દુધમાં રેડ્યું પાણીરે, મુરખે.
 વાર પરવે વઢવાડ કરેને, કંકાસ કરે જાણી જાણી;
 છોકરાને મારે છણકા કરેને, ચુંટીઓ લે તાણી તાણીરે. મુરખે. ૨
 ખરે બપોરે રસોઇ નીપજાવેને, રૂઢે જોતી રાણી;

ઠોઠરાને મારીને સુવારે, પછી જય જોલાવા રાત જાણીરે. મુરખે. ૩
 ટાઢું સીણુ કંથ આગળ મુકે, મરે જ્યારે મુખ તાણી;
 સાંજ પડે ઘેર બટકીને આવે, ઉપર જતાં રીસાણીરે. મુરખે. ૪
 પટોયાં પાડી આંખ આંજીને આપડે, સાસરે પીયર ન સમાણી,
 જોજો જમત કહે ગુરુ પ્રતાપે, ઉતરેલ નાદ શીદ આણીરે. મુરખે. ૫
 ચાખખો.

એવું દુઃખ જગતમાં લાળીરે, પરણી નાર પીયર પાછી વાળી. ટેક૦
 કડલાં કરાવું ત્યાં કાખીએ વળગે, વીછીયા લેવરાવે મોં વાળી;
 ચણીએ શીવડાવું ત્યાં સાડલો માગે, કાપડુ કરાવે ગજઆણીરે એવું. ૧
 ધાર્યું ન થાય તો કરે ધીમાણા, જાજીઆં લેતી ચાલી;
 તપ કર્યા વિના તરીયા નરહતું પેટકુ નાખે પ્રજાણીરે. એવું ૨
 જે ચાર બાળકોને જે ચાર બાળકી, પેટકાં નાખે બાળી;
 ખાવું કરતાં ખસવા દે નહીં, જતાં રાખે જાલીરે. એવું ૩
 એક કહે મને ગરીએ અપાવો, એક કહે જારી;
 છુતડાંતી પેટે વળગે ભેગાં થઈને, ગર્હ કરાવે ખાલીરે. એવું ૪
 એતે નહીં તો સુખ ન પામે, પડે પેટમાં નાખવી પાળી;
 જોજોજમત કહે હરી જબવા ન દે, તેને ધરમાં રાખે કાણુ ખાલીરે એવું ૫
 ચાખખો.

અક્ષિત શુરવીરની સાચીરે, લીધા પછી ન મેલે પાછી ટેક.
 મન તણે તેણે મોરચો કરીને, વઢીઆ વિશ્વાસી;
 કામ કોષ મદ ભોજ તણે જોણે, ગળે દીધી શક્તીરે. બ. ૨
 જખના જોળા જ્યારે છુટવા લાગ્યા, મામલો રહ્યો જડમાચી;
 કાયર હતા તે કંપવા લાગ્યા, એ તો નીચે ગયા નાશીરે. બ. ૩
 સાચા હતા તે સનમુખ ચડ્યા, ને, હરી સંજે રહ્યા રાચી;

પાંચ પચીસથી પુરા થયા, એક બ્રહ્મા રહ્યા બાકીરે.   બ. ૪
કર્મની પાશાલા કાપી નાખ્યા એળખ્યા અવીનાશી;
અષ્ટ સંદિને ઇચ્છે નહી, થઈ મુક્તી તેની દાસીરે.   બ. ૫
તન મન ધન જેણે તુચ્છ કરી જાણ્યા, અહોનીશ ઉદાસી;
ભોજ ભગત કહે થયા એતો, વૈકુંઠના વાસીરે.   બ. ૬

ચાખખો.

મોજી કોઈ મરજીવા માણેરે, શીશ સાટે મોધા હરી જાણે-ટેક૦
રક્ષક્ષેત્રમાં રીકું થયું, તન વેધ્યું વ્રેહને બાણે;
સત્યને મારજે ચાલીયા, તેને વેરી વખાણેરે.   મોજી૦ ૧
પોતાના દેહનું પેળ્યું પરાયું, કોની મનમાં ભય બાણે ?
ધર્મ ધીંગાણે બળી ગયા, તન તુટ્યા લગી તાણેરે.   મોજી૦ ૨
પ્રભુની પાસે પાખંડ નહી ચાણે, તમે ચેતી લેજો ટાણે;
કુડીયા હશે તેને ત્યાં ચમરાજ બાલશે લખ બાણેરે.   મોજી૦ ૩
કાયા માયા માનજો કુડી, જેમ પીંગળ પાને;
ભોજો ભગત કહે ભજન કરીને નર નિપજ્યા બાણેરે.   મોજી૦ ૪

ચાખખો.

મન ચડ્યું મોટપને પેટે, તેણે કરી સાહેળ રહી છેટે-ટેક૦
અંતર કોઈ અજ્ઞાની જીવને, કેમ રંગ ચડે એને;
દેખવા માત્ર દિસે રૂપાળો, જેમ રંગ કાઢ્યો રેટેરે.   મન૦ ૧
માયાના મનમાં ફરે મસ્તાનો, જેમ દીલ બાધ્યું ઘેટે;
હઠ નહી ને તેં બાધું હરામતુ, બોળ્યું બાપનું કુળ બેટેરે મન૦ ૨
જોખનમાં તુને જીવતાં વાળીને, ફરે રાતડીએ રેટે;
ભોજો ભગત કહે આવ વીનાના, તુને જીવર કેમ બેટેરે.   મન૦ ૩

ચાખખો.

એવી માયા કહ્યું બહુ કાવે તેના સમજ્યામાં ન આવે;

માયા માયા કરીને મુરખ, જીવને બહુ ફસાવે;

કેઠ જીવ મનમાં મુંઝાઈ રહ્યા, પછી ધણાં ગૈયાં ખાવેરે. એવી. ૧

હાથ ફેરવેને હેત દેખાડે જીરફીએ ભરમાવે;

તેમ તેમ જીવ લોભાતો જાય, એતો પામર બુદ્ધિ પાવેરે. એવી. ૨

હરી ચુર સાથે હેતે તેડાવે પછી પોતાપર લાવે;

વણદોર્યો જીવ વાસે રે તેને ભક્તિ લાવેરે. એવી. ૩

ભોગ દેખાડેને મન ભરમાવે વહાલામાં વીખ વાવે;

કામ કોધનો કરે વધારો, નહી નરકમાં લઈ જાવેરે. એવી ૪

તે માયાથી કંઈક ચેતી ગયા, જેને મહેર કરી માવે;

ભોળે ભગત કહે ભજન કરીને કાઢ હતર્યો નહી ફાવેરે. એવી ૫

આખખે.

મનમાં જે કરતાં મોટાચુંરે, એની ઉડી મઠ પાયું—ટેક,

ન્યારે બાળકનો જન્મ થયો ત્યારે વાગીયુ વધાયું;

જમડા આવીને જીવ લેઈ જાય, એની વાંસે રૂવે બાયુરે, મન. ૧

સેજ સિંહાસન ને ચમર હોય ચોય દેશ ફાળું છાયું;

ઉડી ગયાને ઉજડ થયા એનું ધર કે ઠામે પાયુંરે. મન. ૨

ચાકર નોકર આવીને સલામો, ભરતા કરતા ઠકરાયું;

આકાના તુર પેટે ઉડી ગયા, એ તો વટોળીએ વાયુંરે. મન. ૩

સદ્ગુરુ સંતને જેણે સેવા, તેની ધન ધન કમાયું;

ભોળે ભગત કહે વૈકુંઠે પુગ્યા, તે દેતા નગારે ધાયુંરે. મન. ૪

આખખે.

મુરખા જન્મ ગયો દારોરે, બાંધ્યો તેં પાપ તણો ખારો—ટેક,

નામ સાંભળતાં નિદ્રા આવે, હરી રસ લાગે ખારો,

અમૃત રસને અજગો કરીને, ક્યાં વિષનું વેપારોરે. મુરખા. ૧

મોહાંધ થઈને માયા ખરયે, તેમ ભોલ કહે છે સારો;

સાધુ દેખીને મોહું સંતાડે, એવા પાપી મામારોરે, મુરખા૦ ૨
 કમણા તારો હુકમ ચાલે ને દેઠે સધળાને ડારે;
 ધર્મના દુત જમારે ધકા દેશે, ત્યારે હુગ્યાનો નહી આરોરે. મુ૦ ૩
 તમે તલનો હિસાબ લેશે, મોકમ દેશે મારો;
 ભોળો ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના કોઇ નહી રાખણુકારોરે. મુર૦ ૪
 ચાખ્યો.

મનવા રહેને ભજનમા બળીરે, આતો વેળા જાય છે વળી—ટેક.
 ભેજનના દહાડા જવા રહેશે, જેમ કરમાય છે કળી;
 જરા આવે કંઈ જોર નહી ચાલે, પછી વીખાશે પળોરે. મન૦ ૧
 સંચર્યું હશે તે સાથ નહી આવે, સરવે જશે સળી,
 હોતે કરીને વાવયેજ હાથે, બાકીનું જશે બળીરે. મન૦ ૨
 માનવી જાડ છે મુળ વીનાનું, ધર્મ વીણુ જશે ઢળી;
 આગળ ખાવાં સાર અભાગીયા કંઈ મુલવીને લેને મુડી રે. મન૦ ૩
 કળનું જળ તો કારમું આવશે, દેહ નાખશે ઢળી;
 ભોળો ભગત કહે ધર્મ રહેશે, બીજું સર્વ જાણે ટળીરે. મન૦ ૪
 ચાખ્યો.

મુરખો કાલાની વાતુ કરેરે, માથે કાળનું ચક્રર ફરે— ટેક૦
 કહે કંઈકને નહી કલવું એવું નીજ કરતો નવ ડરે;
 વિષય વિકારમાં ફરે વલખતો, પારકા ધરમાં ગરેરે. મુરખો૦ ૧
 સ્વારથમા જીવ ચાલે ચોધારો, અસત્ય ધણું ઓચરે
 જીવ છોતરને દગાબાજ કરી, પારકા ધરમાં ધરેરે. મુરખો૦ ૨
 ધર્મને માર્ગે હુકડો ન આવે, પાપનાં પગલાં ભરે;
 મુમતી માયા સંધરી રહેશે, ક્યાં વેસ્યા નારીમાં વરેરે. મુરખો૦ ૩
 તેથી ચોરાશી સહી કરી જીવ, અદ્ય થતી અતરે;
 ભોળો ભગત કહે ભજન કર્યા વીના, જુડે હાલે મરેરે. મુરખો૦ ૪

ચાલ્યો.

લોભ રજા હૃદયમાં વશીરે, મુરખને થીખામણુ તે કશી—ટેક૦

સંતની નીંદા સારી લાગે, જીવ તેમાં રહે છે મચી;

પરમાર્થથી પાછો બાજે એતો, જાય છે ખશીરે, લો. ૧

ધર્મનું કામ કાઠ કહેવા આવે, તેના સામે ઉઠે બસી;

રામ નામ વિના ખીજું લવે, તેની જીભ કાપવી જામ્યે ધસીરે. ૨

વખાણુ પોતાનાં વાહલાં લાગે, જીવ તે શું બોલે હશી;

કાઠકનું રૂક કાને સાંભળતાં, જાણે વાગી ખરછીરે. લો. ૩

મોતથી બચવા મથ્યો ધણું તોયે કાળે લીધો ધશી;

બોળે ભગત કહે ભુત ઘમથે બમીયો મુવા પછીરે. લો. ૪

ચાલ્યો.

ખુટેલને મદ ખરેખરો થાશેરે, જીતી બાજી હાથથી જશે—ટેક૦

કાઠનું કણું નથી માનતો, પણ કષ્ટ અતિશે સહેશે;

બલા બલાધયું કરી લેજો, આ રંગ જાતો રહેશેરે. ખુટે. ૧

હક નથી હાલતો હાર લગ્યા વિના, કાળ ગળી જશે;

ચોપ દીજાના ચેહે ઉપર પછી, વાવલીયા વાસેરે. ખુટે. ૨

વિચાર કરીને વાળ્યા વિના, ફળ ક્યા થકી થાશે

બોળે ભગત કહે ક્યા વિના, ક્યા નિરમાંરે નહાશેરે. ખુટે. ૩

ચાલ્યો.

મનની ફેરવોને માળારે, મુકી દીધો જગના ચાળા—ટેક૦

જાનેક જન્મ ક્યા અડવડતાં, ને કરમ લાગ્યા કાળાં;

જીવને લપ જશે અલ્યા; ભાષ જમડા જોરાળારે મનની. ૧

ભાલાવાળા ભેટશે, ત્યાં નહાં પહેચે પાળા;

મારવાળા તેમ જીતશે છે તીખી તલવારવાળારે મનની. ૨

ઈંદ્ર સરીખા ઉતરી ગયા, બાઈ તેના કાઠ ટાળા;
ભોળે ભગત કહે ઠીક કરાવો, એના અધર ઉંચાળારે. મનનીં ૪
ચાખખે.

મુરખા મલી ફરી તારીરે, વીહણ મેલ્યા વિસારી—ટેક,
જન્મ થયા પહેલાં જઠરામાં, તું કહેતો પોઠારી;
અહાર આળ્યા પછી યુદ્ધિ હણાતી, હિરો ગયો હારીરે. મું ૧
દોલત દેખી જીવ ગયો દિવાનો, આ જી બોલે અહંકારી;
મેહેર ક્યાં વિના પછી થઈશ ભવોભવ બાખારીરે. મું ૨
ભાત ભાતનાં ભોજન તજીતો, ખાતો અંધા બાહારી;
ચોરી છીનારી ને સુરાપાનમા મસ્ત થયાં નર નારીરે. મું ૩
સાચો થઈ જ સદગુરુ ચરણે, લેશે તને ઉમારી;
ભોળે ભગત કહે ગુરુ પ્રતાપે, માન શીખામણુ મારીરે. મું ૪
ચાખખે.

દેખો દેહ ધરી દેવારે કરી લે સંતોની સેવા—ટેક૦
સજન હંસને પાર પહોચાડ્યા પાપી પારથી જેવા.
કરમની બંધન કાપી નાંખ્યા માધ, અલેક ધણી એવારે દેખો ૧
ભવનું નોતર માની લઈ મુકો હરી મેવા;
વખત જાય છે ને કરો ન વરખાં લક્ષ્મીવર લેવારે દેખો ૨
જમણા કરી જળવળે બાધ પ્રેમ રસ પીવા,
ભોળે ભગત કહે બાવે બળે; રામ ચરણે રહેવારે. દેખો ૩
ચાખખે.

એતો અમર ફળ વેડ્યુંરે, રૂગીએ પુરવની ખેડ્યું—ટેક૦
વાખરીખા પહોંચી ગયા થઈ રણ ખેતર રીડ્યું
બલે ધોંગાણો બાલા ઉડે ઉડે તરવારની ઠોળ્યુંરે. એતો ૪
સંસાર સાગર નથી મરે મહી, મળે ન સુખ ખેડ્યું;

તેમાંથી કોઈ પાર ન પામે, જેમ કાગડે કુંભજળ ડોળ્યુરે. એતો ૦ ૨
 સતમુર ચરણુ જેણે સેવ્યા તેને, હરિ કરશે સળીયું;
 ભોળે ભગત કહે બાવે બળે તો થાય, રગની રેશ્યુરે. એતો ૦ ૩
 ચાખખો.

આ છે પંખીડાનો મેળોરે, તે ભવોભવ નહી ભેળો—ટેક ૦
 સરવે વાતે સંપ કરીને, કુસંપ પરો મેલે;
 હરિ ભજવામાં હાંસલ શું છે તે વિચાર સેલોરે. આ છે ૦ ૧
 નર તમે હવે નિરભય થયા, ગણી મદમા શું ડોલે;
 હરિ ભજમા વિણ હાણુ ધણીએ, ડહાપણુ શું ડોળોરે. આ છે ૦ ૨
 જન્મ ધર્યો જેણે હરિ ભજમા નહી આગળ ઉમેલો;
 ભોળે ભગત કહે ઉપડી જશે, પતંગ રગ વહેલોરે. આ છે ૦ ૩
 ચાખખો.

જગતમાં શું રહ્યો મહાધારે, ભરીને પાપ તણી પાલી—ટેક ૦
 કામની મળી જાણે ભગવાન મળ્યા, એવી અંતરમાં વાલી;
 કામની તારે કામ ન આવે તે તો જશે ચાલીરે જ ૦ ૧
 અલેખ ધણીની ઓળખ પડ્યા પછી, ખેપ નહી જાય ખાલી;
 ભરમે થાકી જીવ જુલી મયો, એને જમડા લેશે જાલીરે. જ ૦ ૨
 પેટ ઓળીને શુભ ઉપજાવ્યું તે જીવને ખાત ખાલી;
 ભોળે ભગત કહે ભજન કર્યા વિના ઠકરાઈ છે ઠાલીરે જ ૦ ૩
 ચાખખો.

અરે તમે જીવોને જાગીરે, ફનીયા ડોલવા લાગી—ટેક ૦
 ચાલી મયેલો તો સમજ છે, એને લત કાઢની લાગી;
 મોહ પાશથી સુકત થઈને લાય છે વૈરાગીરે. અરે તમે ૦ ૧
 મોખત નમારાં મકમડે, ભેર જુગળ વાગી;
 અલેક જ્યારે ઓળખશે ત્યારે નહી ઉઠારો ભાગી. અરે તમે ૦ ૨

રેણી રાખી રામ ભજે જેને એવી લેહ લાગી;
ભોળે ભગત કહે શુર પ્રતાપે, યથા અમર બડભાગીરે. અરે તમે
ચાખખો.

સેજે સુતા જન જાગેરે, મુક્તિ હરિ કને માગે—ટેક૦
આત્મ તત્વ લીઓ ઓળખી, સંત ચરણે લાગે;
અનુભવ કરી રામ ઓળખો, તૃષ્ણાને ત્યાગેરેં સેજે૦ ૧
ખાસ ખડો સદ્ગુરુ તણો, જેને વેહે ધણો વાગ્યો;
શુદ્ધ વિચારી આ સંસારીઆમા, બ્રમણાને ભાગેરે. સેજે૦ ૨
સતગુરની સેવા કરીને, પેહેરી લ્યો પ્રેમને લાગ;
ભોળે ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના નર જશે નાગેરે સેજે૦ ૩
ચાખખો.

તું શું જાણી જગતમાં જોઈ રહ્યો છું માયામાં મોહી—ટેક૦
આધું પીધું ખેલ કર્યા વળી ઠાલી હકારાઈ
તોય બ્રમણા તારી ભાગી નથી રહે ચીત સ્ત્રીમાં પરોઈ. તું૦ ૧
રત્ન અમુલ્ય માંડ મળ્યું છે તે ખુરેસે નાખ્યું ખોખ;
આરે જન્મ તારો તારે એજે મણો, રમરણ ક્યું નહી સોધરે તું૦ ૨
ખીજ વાળ્યાં જોણે ખીડમાં નર નીપજમાં કાંઈ નોય;
ભોળે ભગત કહે હરી ભજ્યા વિના કાચી ન જમ કોઈ. તું૦ ૩
ચાખખો.

મુરખને કહ પેરે સમજાવુંરે એને નિશ્ચ નરકમાં જાવું—ટેક૦
સવળું કહેતાં અવળું લાગે કોની મહદે યાવું;
વાત કરીને વડવાડ કરે અમૃત તણ વિષ ખાવુંરે. મુ૦ ૧
ખાટકીવાડે ઘેટા ચાલ્યો, માહારાજ જોણે મુકાવુંરે;
અપ્રિય સંવાદે અવળો ચાલે, તેને લઈ માથા લટકાવુંરે, મુ૦ ૨
સનેપાતનો ચાળો ચલે તેને, માજુ ઓસડ જો ખાવું;

ભોળે ભગત કહે પ્રગટ પારખું, પીતળમાં શું તાલું. મુ० ૩

ચાખખો.

મુરખો મોહન ઘોડે ચડે, માથે કાળ નગારાં મડગડે. ટેક૦

હરિજન હોય તેની હાંસી કરે, જીવ અવળું ખેલી લડે,
એકસો હોય ત્યારે અભાગી, નવ ગ્રહની ગોડે નડેરે. મુ० ૧

પરખી શું પ્રીતી કરે, એવા મનમાં ઘાટ ધડે,
ભોગ દેખી જીવ થયો હરાયો જેમ પતંગ દીપકમાં પડેરે. મુ० ૨

ત્રણ અવસ્થા થઈ નરકમાં, પછી કાળે લીધો કેડો,
ભોળે ભગત કહે ભજન કર્યા વિના નિશ્ચે નર્કમાં સડોરે. મુ० ૩

ચાખખો.

મન તું હજી શીખામણ માન, એક દીન જીવું છે જીમજીન—ટેક૦

લખ ચોરાશી અવતાર ધરીને, ખરી ભોગવી ખાણ,
એ તારો અવગુણ ધણો છે, હરિ ભક્ત્યા વિણ હાણુરે. મન० ૧

ભજન કરો તો ભય મટે આ, જીવંત ધરજો કાને,
અમર દેવને આરાધી લે, સમજીશું ગુરતું સાનરે. મન० ૨

સિધી રીતે ચાલજો ભાઈ. રહેવું પડશે શન,
મુવા પછી નથી માગવું, વાંસે સગા કરે સ્નાનરે. મન० ૩

રાજ પરિક્ષિત પામીયો ભુલે ન ગતિ ભગવાન,
સાત દિવસ લગી સાંભળી ગોવીંદ કેશં ચાન. મન० ૪

પ્રેમદા પદને પામવા તું, મેલી દે મનની તાણ
ભોળે ભગત કહે શુર પ્રતાપે, ભક્તિ છે નિરવાણુરે. મન० ૫

સમાપ્ત.

જાહેર ખપ્પર.

૨૫

મહાભારતની કથા.

અઢાર પર્વ સાથે

વ્યાસજી વલ્લભરામ સુરજરામની બનાવેલી.

મંત્રીસ પુતળી	...	...	...	...	૨-૮-૦
મોહી ઓગળવ પદમાળા	...	...	...	...	૧-૦-૦
ભક્ત શીરોમણી	...	...	...	...	૦-૪-૦
ભારત અઢારે પર્વ સાથે	...	...	...	...	૬-૦-૦
મનુવેધની કથા	...	...	...	...	૦-૮-૦
અભેમન્યુનો ચકાવો	...	...	...	...	૦-૮-૦
શુકનવા આપ્યાન	...	...	...	...	૦-૮-૦
સ્વર્ગારોહણી	...	...	...	...	૦-૮-૦
શુરેખા હરણ	...	...	...	...	૦-૮-૦
કૃષ્ણચરિત્ર મોટું	...	...	...	...	૧-૮-૦
શમાયણ	...	...	...	...	૦-૮-૦
શ્રીરધરકૃત રામાયણ	...	...	...	...	૩-૮-૦
પાંડવા અશ્વમેધ	...	...	...	...	૦-૧૨-૦
પાંડવનું જીમટું	...	...	...	...	૦-૮-૦

હુમારી દુકાને તમામ જાતનાં પુસ્તકો મળશે.

પુસ્તકેલર ચીમનલાલ લલિતભાઈ.

૬. માણેકચોક—અમદાવાદ.

